

SEPTEMBER 2026 – 39e JAARGANG NUMMER 9

K E R K B L A D

Arjen in zijn element

- Solidariteitskas en kerkrentmeesterlijk quotum
- Zondagmiddagconcert 20 september

kerkdiensten

Zondag 6 september

Prot. Kerk en online 10.00 uur ds. L. Rasser uit Amsterdam

Maandag 8 september

Eigen Haard 19.00 uur ds. W.A. van Rijn-Fennell

Zondag 13 september

Prot. Kerk en online 10.00 uur ds. W.A. van Rijn-Fennell
Startzondag m.m.v. Cantorij
Opgang en InterNos o.l.v. Hans
Jütte

Zondag 20 september

Prot. Kerk en online 10.00 uur ds. C.J.P. Ofman uit
Amsterdam

Zondag 27 september

Prot. Kerk en online 10.00 uur ds. W.A. van Rijn-Fennell

Zondag 4 oktober

Prot. Kerk en online 10.00 uur ds. R. Bakker uit Amsterdam

Oppasdienst/kinderdienst

Zie hiervoor de wekelijkse Kerkbrief.

TER OVERDENKING

Onverwachte routes

Laatst las ik in een preek van een bevriende collega een gedicht van Miroslav Holub:
'Beknopte beschouwing over kaarten'.

Albert Szent-György, die veel wist van kaarten
waarlangs het leven zich roert, ergens naar toe,
vertelde graag dit verhaal uit de oorlog
waardoor de geschiedenis zich roert, ergens naar toe.
Uit een Hongaars peloton in de Alpen zond een jonge luitenant
een verkenningsgroep naar de ijzige woestenij.
Terstond
begon het te sneeuwen, het sneeuwde twee dagen en de groep
kwam niet terug. De luitenant kwelde zich: hij had
zijn mannen de dood ingestuurd.
Maar de derde dag was de verkenningsgroep er weer.
Waar waren ze geweest? Hoe hadden ze de weg kunnen vinden?
Ja, zeiden de mannen, we dachten al dat we
verloren waren en wachtten op het einde. Tot een van ons

in zijn broekzak een kaart vond. Dat stelde ons gerust.
We sloegen onze tenten op tot het ophield met sneeuwen
en vonden met de kaart de juiste richting.

Hier zijn we dan.

De luitenant vroeg naar de wonderbaarlijke kaart om die
te bestuderen. Het was geen kaart van de Alpen,
maar van de Pyreneeën.

Een bijzonder verhaal. Want de kaart heeft hen dus niet gebracht waar ze dachten dat ze waren. Toch heeft de kaart hen geholpen. Een interpretatie die ik tegenkwam, was dat het vaak niet gaat of je waarneming klopt, maar of je het betekenis kunt geven. Wat de soldaten werkelijk heeft geholpen, is dat zij opnieuw kunnen observeren en samen betekenis geven aan de onzekere omgeving. Dankzij de kaart vinden ze hun *eigen weg*.

Het laat ook zien hoe belangrijk het is om houvast te vinden wanneer je de weg kwijt bent. Een kaart geeft ook moed om verder te gaan, om samen te zoeken, om nieuwe mogelijkheden te vinden, ook al is de situatie onzeker.

Ook in het leven kennen we momenten waarop we de weg niet goed weten. Er zijn situaties waarin onze vaste routes opeens niet meer helpen. Bekende patronen, oude zekerheden, vaste denkbeelden blijken ons niet verder te helpen. En dan zoeken we naar iets wat wel richting geeft, een routekaart die ons de weg kan wijzen.

Voor veel mensen is het geloof zo'n routekaart. Het geeft duiding, richting betekenis en zin. Maar bij geloven is het volgens mij ook niet altijd de vraag of je waarneming volledig '*klopt*'. Mensen kunnen verschillende beelden hebben en woorden gebruiken om hun geloof uit te drukken. En misschien kijken we wel naar een kaart van de Pyreneeën, terwijl we in de Alpen zijn. Maar wat het zeker doet is helpen om *samen* opnieuw te kijken en onze eigen weg te vinden.

Ik wens *ons* een goede reis.

ds. Wilma van Rijn

Jaap Kortenoeven

Op zondag 5 juli is Jacob Kortenoeven op 91-jarige leeftijd overleden.

Jaap was een rustige, vriendelijke en hulpvaardige man. Boeren, bezig zijn met de seizoenen en gewassen, was Jaaps passie. Het deed hem goed dat hij na zijn pensioen dit nog vele jaren heeft kunnen doen. Jaap was een liefdevolle en zorgzame echtgenoot, een betrokken vader en een trotse opa. Zijn familie betekende alles voor hem. Hij was het gelukkigst als iedereen samen was, tijdens een etentje of een vakantie op Texel.

Jaap stond altijd voor anderen klaar. Of het nu ging om het ophalen van de kleinkinderen, een klus, helpen op het land of vrijwilligerswerk: hij deed het met liefde en zonder op de voorgrond te treden. Jarenlang zette hij zich in voor Eigen Haard, het stoomgemaal, onze gemeente en tal van andere activiteiten.

Het laatste jaar van zijn leven had Jaap zelf zorg nodig. Hij was dankbaar dat hij terecht kon in Eigen Haard, waar hij veel bekenden ontmoette en waar familie en vrienden hem vaak bezochten. Nog op zaterdag genoot hij van een dag bij het stoomgemaal. Een dag later voelde hij zich niet lekker. Diezelfde avond is hij rustig ingeslapen.

Bij de dankdienst voor zijn leven lazen we Psalm 23: *'De HEER is mijn herder'*. Jaap leefde in het geloof dat hij altijd op God kon vertrouwen, wat het leven hem ook bracht. Dat klonk ook door in de woorden op de rouwkaart: "Het is wat het is." In de dienst kregen die woorden een vervolg met de dichtregel van Erich Fried: "Het is wat het is, zegt de liefde." Met dat vertrouwen hebben we Jaap losgelaten en toevertrouwd aan Gods liefde.

We wensen Jaaps vrouw Gerda, hun kinderen en kleinkinderen, zijn zus en allen die van hem hebben gehouden Gods liefde en troost toe.

Miriam Geelhoed

Op maandag 10 augustus is *Miriam Wilhelmina Geelhoed* overleden op 53-jarige leeftijd.

Miriam was een liefdevolle, bevlogen en ambitieuze vrouw. Ze zette zich met hart en ziel in voor haar werk en haar gezin. In haar werk hielp zij textielbedrijven om maatschappelijk verantwoord en vernieuwend te werken. Binnen de familie was zij vaak de sociale lijm die iedereen met elkaar verbond. Haar oog voor detail, haar betrokkenheid en liefde zullen worden gemist.

In juni dit jaar bleek dat Miriam ernstig ziek was. Kort daarna werd duidelijk dat genezing niet meer mogelijk was.

Woensdag 19 augustus is in de kerk afscheid van Miriam genomen met woorden en muziek. Een speciale plek was er voor David Bowie, haar favoriete zanger.

We stonden stil bij wie Miriam was en alles wat ze met liefde en passie heeft gedaan. We hebben haar losgelaten in het geloof dat de liefde niet zal vergaan.

Onze gedachten en gebeden gaan uit naar Betsy en Wim, Miriams ouders, naar haar man Villi, naar hun zoon Mats, naar haar broer Friso en schoonzus Deborah en naar iedereen die Miriam zal missen. Dat zij in deze verdrietige tijd troost en kracht mogen vinden.

ds. Wilma van Rijn

LIED VAN DE MAAND

Lied 849

In de maand september gaan we wekelijks lied 849 (*Zoek de wegen van de wijsheid*) voor het begin van de zondagse viering zingen.

Het lied is geschreven door Ruth C. Duck (*Come and seek the ways of wisdom*) en het is vertaald door Andries Govaart. De melodie is van Donna Kasbohm.

Het lied vindt zijn oorsprong in Ducks jarenlange zoektocht, als predikant en als hoogleraar liturgiek aan het seminarie van de United Church of Christ (een samenvoeging van gereformeerde en lutherse kerken in Noord-Amerika), naar een inclusieve taal voor kerklied en liturgie waarvan ze in diverse publicaties verslag heeft gedaan. Het lied heeft drie coupletten (strofes).

In de **eerste strofe** wordt het beeld van Vrouwe Wijsheid (*Sophia* in het Grieks) opgeroepen zoals bezongen in Spreuken 8: als de dansende vrouw die al voor de aanvang van de schepping zich in Gods scheppingswerk verheugt. Het is zij die ons, de zangers, oproept haar wegen te volgen, die leiden naar recht en vrede. 'Als je in acht neemt wat ik zeg, zul je leren wat oprecht, eerlijk en rechtvaardig is, dan volg je altijd het juiste spoor' (Spreuken 2,9). En: 'De wegen van de wijsheid zijn lieflijk, haar paden vredig' (Spreuken 3,17).

In de **tweede strofe** wordt het beeld van de wijsheid op de markt opgeroepen, dat we behalve uit Spreuken 8,2-3 ('Wijsheid heeft zich opgesteld op een heuvel langs de weg...') ook kennen uit de eerste regels van Jesaja 55: 'Hierheen! Hier is water... Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is... Leen mij je oor en kom tot mij, luister, en je zult leven' (55,1-3). Verderop klinkt bij Jesaja dan de boodschap dat het gehoorde woord niet vruchteloos naar God terugkeert zonder eerst te doen wat Hij wil en te volbrengen wat Hij gebiedt (55,11). Zo komt Duck uit bij de incarnatie, de

menswording van het Woord (Johannes 1,14). Als het woord wortel schiet en rijpt, dan 'ontmoeten waarheid en vrede elkaar', woorden uit Psalm 85,11.

In de **derde strofe** wordt de Wijsheid, 'onze Zuster' (Spreuken 7,4), aangeroepen om ons te begeleiden op onze wegen. Govaart borduurt in zijn vertaling nog even voort op dit beeld uit Spreuken: 'zielsvriendin en liefste naaste'. Duck spreekt echter van 'Spirit-guide and close companion', meer begrippen voor wie op de wegen van de wijsheid als wandelaar onderweg is. De uiteindelijke bede: 'vorm ons tot jouw volk, bevrijd ons' met het wat cryptische slot 'om de aarde en om God', laat zich verduidelijken in het origineel: 'Free us to become your people, holy friends of God and earth'.

*Zoek de wegen van de wijsheid
die de schepping dansend groet.
Blijf haar volgen, schenk haar aandacht
proef haar woorden, juist en goed.
Wijsheid baant het pad naar vrede,
doet ons voor wat liefde doet.*

Namens de commissie eredienst,

Ria Bakker

MUTATIES LEDENBESTAND

Overleden: Dhr. J. Kortenoeven.
Mevr. I.C. van Asperen.
Mevr. M.W. Geelhoed.

Leo Bakker, ledenadministrati

UIT DE KERKENRAAD

Lectoren

In de zomerperiode hebben Bas en Tineke Berger laten weten dat zij stoppen met hun taak als lector. Op zondag 9 augustus hebben zij voor het laatst de Bijbellezingen verzorgd.

Hartelijk dank voor jullie bijdrage aan de diensten met deze taak.

De groep lectoren wordt steeds kleiner. Misschien lijkt het u/jou mooi om als lector bij te dragen aan het kerkenwerk? Van harte welkom. We horen het graag.

Heleen Broerse

BESTUURLIJKE SAMENWERKING

Werkgroep Bestuurlijke samenwerking Haarlemmermeer Noord

In juni was de laatste vergadering voor de zomervakantie van de werkgroep. De volgende vergadering heeft op 21 augustus plaatsgevonden. Informatie daaruit ontvangt u in het Kerkblad van oktober.

Op 14 september vindt een gezamenlijke kerkenraad plaats in Halfweg. De voorbereiding van deze bijeenkomst nam een groot deel in van de junivergadering. Het doel van deze avond is vooral nadere kennismaking, inhoudelijk gesprek over

gemeente-zijn en het bespreken van de stand van zaken in de samenwerking tussen beide gemeentes.

Via een stappenplan volgen we alle zaken die moeten worden geregeld om die samenwerking tot stand te brengen.

Deze maand september ontmoeten ook de beide colleges van Kerkrentmeesters elkaar en de beide Diaconieën. Het is belangrijk voor de leden om van elkaar te weten hoe zij hun werk voor de kerk inrichten.

Punt van aandacht is ook hoe we u, als gemeente, bij dit proces betrekken. Naast de informatie die u via het Kerkblad ontvangt wordt binnenkort een gemeentebijeenkomst gehouden. U krijgt dan de gelegenheid uw vragen te stellen en misschien uw inbreng in dit proces te leveren.

Volgende maand meer.

Namens de werkgroep,

Harry den Arend en Heleen Broerse

DIACONIE

Gelukwensen aan onze jarigen van 75 jaar en ouder in de maand september

1 september	Dhr. P. Zandbergen
1 september	Dhr. T. de Vente
2 september	Mevr. C. Kranstauber-van den Broek
2 september	Mevr. M. Sikkel-de Jong
10 september	Dhr. J. Malipaard
14 september	Dhr. K.C. Schouten
18 september	Mevr. G. Kortenoeven-Keddeman
23 september	Dhr. J.C. van Blaaderen
24 september	Dhr. B. Hopman
25 september	Mevr. S.M. Hoeve-Blok
26 september	Dhr. J.P. Mendrik

Gelukwensen aan onze jarigen tot 16 jaar en de jarigen die 18 en 21 jaar worden in de maand september

5 september   Sara van Beem

Wilt u niet vermeld worden in ons Kerkblad, meld dit dan aan de ledenadministratie, zie colofon.

Leo Bakker, ledenadministratie

VAN DE KERKRENTMEESTERS

Solidariteitskas en kerkrentmeesterlijk quotum 2026

September is de maand dat we aan u een bijdrage vragen voor de solidariteitskas en het kerkrentmeesterlijk quotum. Wat deze actie inhoudt leest u in de brief die ook dit jaar bij het Kerkblad is gevoegd.

Wij zijn als PKN gemeente verplicht jaarlijks een bedrag te betalen voor de solidariteitskas en het kerkrentmeesterlijk quotum. Onze vraag aan u is daarom of u **€ 30,00** zou kunnen en willen geven. Uw bijdrage is meer dan welkom op rekeningnummer NL 94 RABO 0373 7090 99.

Mogen wij weer rekenen op **uw solidariteit en uw bijdrage?** Alvast hartelijk dank.

Namens de kerkrentmeesters,

Cora Gerritse

Open monumentendag 12 september 2026

Ieder jaar wordt er landelijk in de maand september een open monumenten weekend georganiseerd. Dit jaar vindt dit plaats in het weekend van 12 en 13 september.

Onze kerk heeft de status van gemeentelijk monument en op verzoek van de gemeente Haarlemmermeer hebben de kerkrentmeesters besloten om - net als vorig jaar - om onze kerk op zaterdag 12 september open te stellen voor het publiek.

Het landelijke thema voor dit jaar is:

Veerkrachtig Erfgoed? Kijk om je heen!

Elk monument, elke collectie en elke plek heeft een verhaal. Onze kerk is een onderdeel van dit rijke erfgoed.

U/jij kunt bij ons binnen lopen tussen 10.00 en 16.00 uur voor een praatje en een kleine rondleiding.

Enkele gemeenteleden hebben zich beschikbaar gesteld om dit te doen.

Wellicht wilt u/jij dit combineren met een bezoek aan het Stoomgemaal Halfweg dat net om de hoek ook te bezichtigen is.

Namens de kerkrentmeesters,

Annelies Klokman

INTERVIEW ORGANIST ARJEN DE JONG

Arjen de Jong wil zo lang mogelijk doorgaan met orgelspelen

Van ons organisten-trio neemt Arjen de Jong (66) met zijn spel een heel eigen plaats in en dat al meer dan 40 jaar. De verslaggever van ons Kerkblad zocht hem op een snikhete middag op in zijn huis in Vijfhuizen. Uiteraard kwam zijn broze gezondheid ter sprake. De ziekte MS gaat hem steeds meer beperken, met name bij het lopen en orgelspelen.

We spraken over zijn jeugd in Friesland, zijn zoektocht naar een geschikt beroep, zijn werkzame leven in het BovenIJ Ziekenhuis in Amsterdam-Noord, over zijn echtgenote Anja en kinderen, en natuurlijk zijn lange loopbaan als organist in onze gemeente.

Friesland

Arjen: 'Ik ben geboren in Friesland, in het dorpje Oudwoude bij Kollum. Mijn vader en moeder waren beiden onderwijzer, dus we verhuisden nogal eens. Toen ik twee jaar was zijn we naar Balkbrug in Overijssel verhuisd. Toen na twee jaar terug naar Friesland, naar Dronrijp. Daar heb ik van mijn zesde tot mijn achttiende mijn jeugd doorgebracht. Mijn vader was er hoofd der school van de School met de Bijbel. We woonden in een schoolhuis, een soort ambtswoning van de schooldirecteur, direct naast de Gereformeerde kerk. Verschillende keren heb ik bij mijn vader en moeder in de klas gezeten. Als oudste heb ik nog twee broers en een zus. We vormden een gezellig gezin.'

Arjens favoriete componist is al van jongs af aan Johann Sebastian Bach. "Vooral zijn prachtige koralen en koraalvoorspelen, daarin zit zoveel moois. Die vervelen nooit"

Muzikaal

'Mijn ouders merkten dat ik muzikaal was. Daarom kochten zij een harmonium voor me. Vanaf mijn negende heb ik orgelles gehad. Ik woonde naast de kerk en kreeg al gauw de sleutel van de kerkdeur. Kon ik oefenen zo vaak als ik wilde. Zo ben ik stap voor stap in het organistenwerk gerold. Eerst mocht ik alleen het slotlied spelen, daarna steeds meer. Toen ik 16 was werd ik officieel de organist, best spannend. Na een paar jaar verhuisden we naar Dokkum. Daar heb ik ook diensten in verschillende kerken begeleid. Bijvoorbeeld in Foudgum op een kabinetorgel uit 1775 waar nog met de hand lucht in gepompt moest worden. Mijn jongste broer ging dan meestal mee om te pompen.'

Pabo

'In Franeker ben ik met de middelbare school begonnen en in Leeuwarden heb ik mijn havodiploma gehaald. Hierna heb ik nog een tijdje op de pedagogische academie gezeten. Dat vond ik heel leuk, maar de groepen waren mij te groot, ik miste het overzicht. Eigenlijk had ik graag remedial teacher willen worden, maar dan moet je toch dat pabo-papiertje op zak hebben. Toen ben ik naar de kunstacademie in Leeuwarden gegaan. Daar ben ik de avondopleiding grafische vormgeving gaan volgen. Dat ging mij goed af. Ik ben vervolgens naar de dagopleiding in Kampen gegaan. Ik kreeg er steeds abstractere opdrachten, maar die lagen me niet; ik hield meer van concrete grafische klussen. Uiteindelijk ben ik naar een beroependeskundige gegaan. Hij raadde mij kantoorwerk aan, bijvoorbeeld als accountant, iets bij de belasting of radiologie.'

Radiologie

'Ik ben toen radiologie gaan doen. Dat betekende concreet dat ik röntgenfoto's maakte en met mensen omging, bijvoorbeeld patiënten op hun gemak stellen. Voor mij de ideale combinatie. Daar was ik best bedreven in. Bijna 28 jaar ben ik als radiologisch laborant aan het werk geweest in het BovenIJ Ziekenhuis in Amsterdam-Noord. Ik specialiseerde me in MRI- en CT-scans. In 2008 kreeg ik de diagnose MS.'

Arjen is al ruim 40 jaar organist in onze gemeente.

Tot 2016 heb ik nog gewerkt, maar ik kreeg steeds meer concentratieproblemen en begon fouten te maken. Noodgedwongen moest ik stoppen. Dat was moeilijk want ik werkte in zo'n ontzettend leuk team. Het leek wel of ik van familie afscheid moest nemen.'

Dorpsgenoten

'Tegenwoordig ga ik tweemaal per week met een vaste groep mensen naar fysio. Op woensdagmiddag speel ik jeu de boules; bij slecht weer gaan we sjoelen. Op deze manier leer je veel dorpsgenoten kennen. Eenmaal per maand ga ik naar een maaltijd in het dorpshuis. Dat heet Grootmoeders Keuken. Dan zie je weer andere mensen.'

Verkast

'Anja en ik hebben elkaar leren kennen via een wederzijdse vriend. Anja was 24 jaar en had toen al een nieuwbouwhuis gekocht, aan de Nauerna in Zwanenburg. Ik trok bij haar in en in 1988 zijn we getrouwd. Na een paar jaar kregen we twee kinderen: eerst Tim en toen Martijn. We hadden in ons huis erg veel last van vliegtuiglawaai en bovendien heb ik het er eigenlijk nooit naar de zin gehad. De mensen in die wijk waren erg op zichzelf. Toen zijn we gaan kijken naar andere woonplekken in de buurt. Zo kwamen we in Vijfhuizen terecht, in een mooi ruim huis aan de Rowlandstraat. In 2003, na 17 jaar Zwanenburg, verlieten we dit dorp. Vijfhuizen voelde voor ons als een warm bad, met een sfeer te vergelijken met Friesland. Anja (66) heeft altijd als verpleegkundige gewerkt, het langst bij Sein, het epilepsiecentrum in Heemstede. Maar inmiddels is zij met vervroegd pensioen en gaat ze binnenkort echt met pensioen'

John Havelaar

'Op de vraag hoe hij organist van onze kerk is geworden, antwoordt Arjen dat hij door organist John Havelaar is gevraagd om een dienst over te nemen. Dat beviel wederzijds en zo ben ik er in 1987 tussen gerold.' Inmiddels bestaat de groep organisten uit Arjen de Jong, Hans Jütte en Dick Meijer. 'Aan het orgel van de Gereformeerde kerk moest ik erg wennen vanwege de vertraging, waardoor je je fouten bijna niet kan corrigeren. Het kleinere orgel van de Hervormde kerk speelde wat dat betreft een stuk eenvoudiger. Maar door de mindere akoestiek van de kerkruimte slaat het orgelgeluid snel dood, vind ik.'

Improviseren

'Het leuke van het organist-zijn is dat je met je spel een stuk emotie kunt overbrengen; van blijdschap tot droefenis. Zowel solo als bij de samenzang. Dat vind ik belangrijker dan moeilijke stukken spelen. Ik probeer zoveel mogelijk met mijn spel aan te sluiten op de inhoud van de liederen. Verder improviseer ik graag, los van papier. Dat is het leukste, met mijn muziek dicht bij mezelf en mijn emotie blijven. Zolang het nog gaat wil ik met het spelen doorgaan. Het gaat me vanwege mijn MS wel steeds meer moeite kosten. Vooral met het voetpedaal. Na afloop ben ik ook

echt moe. Na de dienst krijg ik regelmatig leuke reacties van kerkleden zoals van Bas en Tineke Berger, beiden grote orgelliefhebbers, want Bas speelt zelf en Tineke haar vader – Huib van der Wilt – was hier vele jaren organist. Ik heb nu verder geen kerken waar ik speel.'

Kinderen

'Onze kinderen zijn allang het huis uit. Tim is 32 jaar en woont in de Willem van de Bergh Stichting in Noordwijk. Hij is autistisch en woont daar ambulant zelfstandig. Tim heeft daar een prachtige plek bij de duinen en het strand.

Thuis speelt en repeteert Arjen op zijn Johannesorgel. Een technisch wonder met o.a. de orgelklanken van de Oude Kerk in Amsterdam en de Bovenkerk in Kampen

Hij is gek op fietsen; laatst heeft hij zelfstandig een enorme fietstocht gemaakt, helemaal naar Hoek van Holland en terug. We zijn heel trots op hem. Onze jongste zoon Martijn is 28 jaar en is cum laude afgestudeerd als wiskundige aan de universiteit van Leiden. Hij is één dag per week bezig met een promotieonderzoek en hoopt binnen afzienbare tijd te promoveren. Op de andere werkdagen is hij werkzaam bij een bedrijf dat zich toelegt op industriële automatisering. Martijn woont in een appartement in Oegstgeest.'

Na afloop van het gesprek zetten we Arjen op de foto, natuurlijk achter zijn orgel, maar ook bij de antieke klok, geërfd van zijn Friese grootmoeder.

Ben Broerse

UIT DE CLASSIS

Column ds. Verhoeff

Toen ik opgroeide was de oude psalmberijming nog breed in gebruik. Het was eigenlijk een overgangstijd, want de nieuwe berijming in het legendarische blauwe boekje met de harp was er al wel. Maar de oude werd ook nog gezongen. We schrijven de jaren '60. Vermoedelijk omdat ik die oude berijming nog ken denk ik bij AI allereerst aan de psalmen. Psalm 79 zingt: 'Ai, hoor naar hen, die in gevang'nis kwijnen.' En Psalm 25: 'Heer, ai, maak mij Uwe wegen, door Uw Woord en Geest bekend.' Ai is in de psalmen een tussenwerpsel, een uitroep die verlangen uitdrukt. Archaïsch Nederlands, maar het zit er bij mij ingeramd.

In deze tijd is AI een vorm van kunstmatige intelligentie waar geen schrijver van de Psalmen ooit van had kunnen dromen. Ik bevind me in hun goede gezelschap, want zeggen dat ik op dit gebied geen kenner ben is het eufemisme van de week. Ik identificeer mij als digitaal deficiënt. Ik ben er niet trots op, maar mijn kinderen zijn er duidelijk over. Niet iedereen is enthousiast over AI. De nieuwe paus waarschuwde vorige week in zijn eerste encycliek Magnifica Humanitas voor misbruik ervan. En

ook de kunst roert zich. Schrijvers bijvoorbeeld, die ontdekten dat je met AI en de juiste prompts (ik zeg ook maar wat) vier boeken per dag kunnen schrijven. Daar kun je als schrijver natuurlijk nooit tegenop. Een vergelijkbare discussie wordt op verschillende fora gevoerd over de preek. Sommigen beweren te vuur en te zwaard dat met de juiste prompts een prachtige preek kan worden geschreven. Voor anderen is dat het begin van het einde, of reeds het einde zelf.

Voorlopig voel ik me, zoals wel vaker, aangetrokken tot een middenpositie. Laten we – om te beginnen – niet te bang zijn voor nieuwigheden. We hebben niets te vrezen: de kerk, de bijbel, God zelf, die gaan al een eeuwigheid mee en die kunnen wel tegen een stootje. En AI kan ons vast ook heel mooie dingen brengen. Onderzoek alles en behoud het goede. Maar we hoeven nu ook weer niet de PThU te sluiten omdat AI voortaan alle preken voor iedere gemeente schrijft. Of nog erger: één preek voor alle gemeenten. In de kerk gaat het om eeuwige dingen en dan is er alle reden om je niet uit te leveren aan teveel tijdelijkheid. Misschien ben ik zelf te oud, maar ik hoop dat een jongere generatie AI zal leren gebruiken. Daarbij blijf ik er wel van overtuigd dat een preek niet kan zonder een mens die schrijft. En zeker niet zonder God. Preken is zoeken naar God in het leven van mensen. Daarom houd ik vast aan Psalm 25: 'Heer, ai, maak mij Uwe wegen, door Uw Woord en Geest bekend.'

ds. Peter Verhoeff, classispredikant

COMMISSIE ZONDAGMIDDAGCONCERTEN

Bijzonder Zondagmiddagconcert 20 september: Fado, muziek voor hart en ziel

Het gebeurt zondagmiddag 20 september in onze kerk in Halfweg. Dan nemen Madelon Ravenhorst en gitarist Hans van Gelderen ons mee naar een wereld van verbeelding en verwondering, Met traditionele Portugese Fado-muziek. Persoonlijke ervaringen verweven zich met muziek en beeld, en geven de muziek haar diepte en betekenis. Laat je meevoeren van de rumoerige kroegen in Lissabon naar de stille innerlijke kamers van je eigen herinneringen.

Geniet van een betoverend samenspel, waarin zang van Madelon en begeleiding van Hans elkaar versterken. Fado vertelt in woord en klank over menszijn, verlangen, lust, rouw, waanzin, kwetsbaarheid, vreugde en dankbaarheid. Fado raakt je in hart en ziel. Het Portugese woord betekent letterlijk 'lot'. Wordt ons leven bepaald door het lot? Door wat ons overkomt, door wat al in de moederschoot, of door God aan ons wordt meegegeven? Door waar onze wieg staat? Of geven we ons leven vorm vanuit onze eigen vrije wil?

Welkom

Het bijzondere Zondagmiddagconcert vindt plaats op zondagmiddag 20 september in ons mooie kerkgebouw in Halfweg, aanvang 14.30 uur; entree 10 euro inclusief drankje na het concert. Kinderen t/m 12 jaar hebben gratis toegang. Kaarten aan de zaal. Vervoer nodig? Bel Ben Broerse.

Nieuwsgierig? Kijk dan op Madelonzingt.nl

Namens de commissie Zondagmiddagconcerten,

Ben Broerse

MADOLON RAVENHORST

HANS VAN GELDEREN

FADO

MUZIEK VOOR HART EN ZIEL

20 SEPTEMBER 2026 OM 14:30 UUR

WWW.PROTESTANTSEKERKHALFWEG.NL/CONCERTEN

Bedankt

Lieve mensen,

Dat zovelen met ons afscheid kwamen nemen van Jaap, heeft ons diep geraakt. Jullie aanwezigheid, samen met alle lieve kaarten, berichten en telefoontjes, is ons tot grote steun geweest.

Ook de aandacht en de belangstelling die ik nog steeds krijg wordt heel erg gewaardeerd. Dank jullie wel voor alle warmte en medeleven.

Namens de kinderen en kleinkinderen,

Gerda Kortenoeven-Keddeman

Een luisterend oor op afstand: de vertrouwenspersonen van Ring Hoofddorp

Sinds begin 2024 beschikt de ring Hoofddorp over drie vertrouwenspersonen die zich inzetten voor een 'veilige kerk'.

Na een actieve start waarin zij zich hebben voorgesteld binnen de kerkgemeenten (via uw nieuwsblad en/of vermelding op uw website) en de eerste ondersteuning hebben geboden, is het tijd voor een update. Want wat doet een vertrouwenspersoon nu precies?

Vaak wordt gedacht dat je pas bij een vertrouwenspersoon aanklopt als er sprake is van ernstig grensoverschrijdend gedrag. Dat is een misverstand. Juist ogenschijnlijk kleine situaties kunnen een groot gevoel van onveiligheid veroorzaken.

Wat doe je met je gevoel?

Denk aan een opmerking die je diep raakt, een ongewenste fysieke aanraking, ongemakkelijke gevoelens bij gebeurtenissen, die door anderen worden weggewuifd. Mensen in je omgeving zeggen dan snel: "*Ze bedoelen het niet verkeerd*" of "*Trek het je niet zo persoonlijk aan*". Hierdoor ga je aan jezelf twijfelen: overdrijf ik misschien?

Juist op die momenten is het waardevol om te sparren met iemand die objectief en op afstand naar de situatie kijkt. De praktijk binnen het vertrouwenswerk laat zien dat het de melders hierdoor kan helpen hun gevoelens te ordenen en te bepalen hoe zij een situatie bespreekbaar kunnen maken.

U bepaalt de grens

Een veilige kerk is een basisvoorwaarde voor iedereen. En onthoud: U, en u alleen, bepaalt of iets voor u gewenst of ongewenst voelt. Blijf dus niet rondlopen met twijfels of een ongemakkelijk gevoel.

Wilt u vertrouwelijk van gedachten wisselen met één van de drie vertrouwenspersonen? Schroom dan niet en neem contact met ons op.

Jeannette Voskamp-Salomons 06-12135317 vertrouwenspersoon@pkn-uitthoorn.nl
Annet Bootsman 06-46806972 vertrouwenspersoon@pghoofddorp.nl
Epie Boven 020-6592685

Dirk De Wachter in 'De Laatste Les' in de Westerkerk Amsterdam

In een nieuwe reeks theatercolleges genaamd '*De Laatste Les*' delen toonaangevende denkers de inzichten die hun leven en loopbaan hebben gevormd. De eerste gast is de Belgische psychiater en schrijver Dirk De Wachter, die in september met emeritaat gaat.

Op woensdag 9 september spreekt De Wachter in de Westerkerk in Amsterdam in een openhartig en verdiepend gesprek met presentator Rachel Rosier. Samen verkennen zij de thema's die als een rode draad door zijn werk lopen: geluk en lijden, liefde en imperfectie en de voortdurende zoektocht naar betekenis.

Het centrale thema van deze eerste editie is '*Gelukkig Ongelukkig*', een reflectie op de grensmomenten in het leven van Dirk de Wachter. De Wachter deelt zijn levenswijsheid en stelt daarbij een prikkelende vraag: hoe word je gelukkig ongelukkig?

Tijdens het theatercollege wordt ruimte gemaakt voor herkenning, kwetsbaarheid en het gesprek over wat het leven de moeite waard maakt. Waarom ervaren zoveel mensen leegte terwijl ze ogenschijnlijk alles hebben? Waarom vinden we het zo moeilijk om ongelukkig te zijn? En wat kunnen we leren van momenten waarop het schuurt?

Praktische informatie

Datum: woensdag 9 september

Locatie: Westerkerk, Amsterdam

Start voorstelling: 20:30 uur

Voor meer informatie en tickets: www.podiumtickets/de-laatste-les

Kerkrentmeester (Onno) in actie

Foto: H. Breedveld